

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudce Ondřeje Mrákoty a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobkyň: **a) J. B.**, **b) P. I.**, obě zast. Mgr. Michaelou Kopeckou, advokátkou se sídlem Chodská 1281/30, Praha 2, proti žalovanému: **Státní pozemkový úřad, Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj a hlavní město Prahu**, se sídlem náměstí Winstona Churchilla 1800/2, Praha 3, ve věci ochrany proti nečinnosti, v řízení o kasační stížnosti žalobkyň a) a b) proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 19. 6. 2018, čj. 54 A 54/2018-62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně vedou s žalovaným, resp. s jeho právním předchůdcem (Pozemkový úřad Praha – západ), vleklý a spletitý restituční spor. Klíčovou otázkou tohoto případu je, zda žalovaný byl nečinný, tzn. zda nerozhodl o celém nároku, který žalobkyně a) a b) vznesly v žádostech o vydání nemovitostí podle zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění zákona č. 185/2016 Sb. (dále jen „zákon o půdě“).

[2] Žádostmi ze dne 3. 6. 2016 a dne 13. 9. 2016 se žalobkyně domáhaly vydání rozhodnutí podle zákona o půdě. Žalovaný oba návrhy sloučil do jednoho řízení. Dne 28. 12. 2016 vydal Krajský pozemkový úřad pro Středočeský kraj [jehož působnost přešla změnou organizačního řádu Státního pozemkového úřadu s účinností od 1. 1. 2017 na žalovaného (dále bude správní orgán označován jen jednotně jako „žalovaný“)] ve věci těchto návrhů rozhodnutí čj. SPU 611768/2016. Toto rozhodnutí bylo žalobkyním doručeno dne 5. 1. 2017. Dle žalobkyň však rozhodnutí jejich návrhům neodpovídá. Výrok se týká pozemků, které nebyly žalobkyněmi v návrzích požadovány. Výroková část rozhodnutí pouze uvádí, že žalobkyně nejsou vlastnicemi pozemků p. č. X a X dle pozemkového katastru P. a dle katastru nemovitostí P. u S.. Žalobkyně mají za to, že žalovaný do dne podání žaloby rozhodnutí k jejich návrhům ze dnů 3. 6. 2016 a 13. 9. 2016 nevydal; výrok rozhodnutí čj. SPU 611768/2016 se vztahuje k dávno neexistujícím pozemkům p. č. X a X tak, jak byly evidovány v původním, nyní také neexistujícím pozemkovém katastru, tj. v době jejich převzetí státem v roce 1949. Žalobkyně u nadřízeného správního orgánu uplatnily opatření proti nečinnosti žalovaného. Odpověď ze dne 8. 9. 2017 je dle jejich mínění neuspokojivá.

[3] Žalobkyně se proti postupu správních orgánů bránily žalobou proti nečinnosti, kterou krajský soud výše specifikovaným rozsudkem zamítl. Krajský soud dovodil, že sporné rozhodnutí žalovaného čj. SPU 611768/2016 není nicotné. Otázku eventuální nezákonnosti nelze řešit při projednání žaloby na ochranu proti nečinnosti. Žalovaný rozhodl o celém nároku, i když ve výroku je uvedena jen část nárokovaných pozemků. Žalovaný totiž v odůvodnění napadeného rozhodnutí vysvětlil nejen to, o jakých pozemcích bylo rozhodováno, ale i proč ve výroku nezmínil některé z nárokovaných pozemků.

II. Shrnutí argumentů obsažených v kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Proti rozsudku krajského soudu se brání obě žalobkyně (dále jen „stěžovatelky“) včasnou kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 a) a d) s. ř. s. V ní předně uvádí, že proti rozhodnutí čj. SPU 611768/2016 podaly žalobu podle části páté o. s. ř. (řízení je vedeno u Okresního soudu Praha – západ pod sp. zn. 18 C 47/2017). Dále podaly návrh na prohlášení tohoto rozhodnutí za nicotné u Krajského soudu v Praze (řízení vedeno pod sp. zn. 54 A 68/2018). U téhož soudu podaly i žalobu proti nečinnosti, jelikož se žalovaný v zákonem stanovené lhůtě nevypořádal s celým předmětem jejich nároků ze dnů 3. 6. 2016 a 13. 9. 2016, část nároků ignoroval a rozhodl o jiných nyní již neexistujících pozemcích, které byly evidovány v původním, již neplatném pozemkovém katastru.

[5] Dle stěžovatelek krajský soud pochybil, pokud tuto žalobu proti nečinnosti zamítl. Rozhodnutí žalovaného čj. SPU 611768/2016 je dle nich nicotné. Výrok tohoto rozhodnutí není jen „poněkud matoucí“, jak vyslovil krajský soud, ale je vnitřně rozporný a zmatečný. Ve výroku se uvádí, že stěžovatelky nejsou vlastnicemi pozemkových parcel p. č. X a X dle pozemkového katastru P. a dle katastru nemovitostí P. u S.. První označení přitom vylučuje to druhé. V platném katastru nemovitostí tyto pozemky vůbec neexistují.

pokračování

[6] Žalovaný byl povinen provést katastrální identifikaci minulého a současného pozemkového stavu, a to vyhotovením příslušné geometrické mapy, resp. geometrického plánu. Stěžovatelky mají za to, že o vlastnictví, či nevlastnictví pozemků podle zákona o půdě lze rozhodnout pouze na základě platného katastrálního stavu. Sporný postup žalovaného stěžovatelky označují za anomálii, neboť nikdy v jejich restitučních řízeních nerozhodoval pouhým odkazem na parcelní čísla uvedená v již neplatných pozemkových evidencích. Ani krajský soud nevysvětlil závěr, proč je třeba použít aktuální parcelní označení, jen pokud to výrok rozhodnutí vyžaduje k jeho účinnosti za účelem promítnutí do katastru nemovitostí. Tento jeho názor nemá oporu v dokazování, soudním či správním spise.

[7] Navíc se stěžovatelky domnívají, že nesprávným označením sporných pozemků žalovaný ztížil i roli soudu, který bude rozhodovat o jejich žalobě podle části páté o. s. ř. Civilní soud je údajně vázán formulací výroku rozhodnutí správního orgánů, v případě úspěchu stěžovatelek pouze změní výrok z původního „nejsou vlastnicemi pozemků“ na „jsou vlastnicemi pozemků“. Pokud by civilní soud rozhodl o tom, že stěžovatelky jsou vlastnicemi pozemků uvedených ve výroku sporného rozhodnutí, stěžovatelky by nabyly vlastnictví k již neexistujícím pozemkům. Soudní výrok by byl nevykonatelný. Soud by navíc rozhodoval o zcela jiných pozemcích (pozemky definované dle pozemkového katastru), než si stěžovatelky v žádostech z června a září 2016 nárokovaly (pozemky identifikované v katastru nemovitostí); přičemž by o části nárokovaných pozemků stejně nebylo rozhodnuto. V této souvislosti údajně neobstojí názor krajského soudu, že stěžovatelky nebyly v důsledku zamítnutí žaloby proti nečinnosti žalovaného připraveny o přístup k soudu. Stěžovatelky si neví rady, jak formulovat petit žaloby proti tomuto spornému rozhodnutí. Nemohou se domáhat vlastnictví k neexistující věci. Aby byla civilní žaloba projednatelná, musely by ony, nebo soud, identifikovat původní neexistující pozemky na současný katastrální stav. Tím by byla suplována prioritní povinnost pozemkového úřadu. I proto stěžovatelky považují sporné rozhodnutí za nicotné. Toto rozhodnutí stěžovatelky považují ze stejných důvodů za nepřezkoumatelné.

[8] Původní pozemek p. č. X pozemkového katastru P. měl výměru 49 460 m^2. V meziobdobí, tj. od jeho převzetí státem do vydání zákona o půdě, byl několikrát rozdělen a scelován. Nyní jsou to stovky jednotlivých pozemků, do jejichž stávající katastrální plochy vstupují i další původní pozemky, např. p. č. X, X atd. pozemkového katastru P.. Jednorázová identifikace plochy původního pozemku p. č. X téhož pozemkového katastru na současný katastrální stav je jistě velmi obtížná, podstatně by omezila i práva všech stávajících vlastníků. Právě proto ji má provést pozemkový úřad, nikoliv soud v občanském soudním řízení.

[9] Krajský soud prý nesprávně dovodil, že žalovaný byl činný, pokud v rozhodnutí uvedl, že rozhodl na základě podaných žádostí. Výrok sporného rozhodnutí zdaleka nepokrývá celý předmět žádostí stěžovatelek ze dnů 3. 6. 2016 a 13. 9. 2016. Výrok se nepotkává s předmětem žádostí, které stěžovatelky podaly. Bez dalšího dodatečného zkoumání historických podkladů není zcela jasné, o jakých pozemcích bylo rozhodnuto. Tento výrok obešel některé konkrétně označené pozemky, identifikované dle platné katastrální evidence, např. pozemek p. č. X dle katastru nemovitostí. Krajský soud měl

zkoumat, zda žalovaný skutečně o jednotlivých pozemcích specifikovaných v žádostech rozhodoval, nikoliv se spokojit s tím, že žalovaný v sporném rozhodnutí konstatoval, že tak učinil. Výrok sporného rozhodnutí nekoresponduje s jeho odůvodněním.

[10] Stěžovatelky dále namítají, že civilní soud nemůže v řízení podle části páté o. s. ř. rozhodovat o pozemcích, které nejsou uvedeny ve výroku rozhodnutí, ale pouze v jeho odůvodnění. Závěr krajského soudu, že civilní soud sám posoudí původní žádosti, není dle stěžovatelek přiléhavý. Protiřečí to vázanosti tohoto soudu výrokem správního rozhodnutí. V řízení podle části páté o. s. ř. by podle stěžovatelek civilní soud zkoumal oprávněnost nároku jenom k těm pozemkům, které vznikly z původních pozemků p. č. X a X pozemkového katastru P.. Stranou by zůstaly zbylé pozemky, vůči nimž stěžovatelky také uplatnily nárok. Za doposud nevyřešenou otázku stěžovatelky považují rozhodování o původních pozemcích p. č. X, X a X, neboť žalovaný vždy rozhodoval pouze o částech těchto pozemků, a to tak, že tyto části identifikoval z původního pozemkového katastru na současný stav dle katastru nemovitostí. Žalovaný tedy v odůvodnění sporného rozhodnutí nemohl uvést, že o nárocích na původní pozemky p. č. X, X a X již rozhodoval. Navíc se v souboru pozemků, o nichž již žalovaný dříve rozhodoval, tyto pozemky nenacházejí, nebylo o nich doposud rozhodnuto.

[11] Žalovaný navrhuje, aby NSS zamítl kasační stížnost. Odmítá, že by byl nečinný. Doplňuje, že nikdy neměl k dispozici úplný výčet pozemků, které si stěžovatelky nárokovaly v obecně formulovaném textu fiktivní listiny z 15. 1. 1993. V této souvislosti stěžovatelky opakovaně vyzýval, ať předloží konečnou a úplnou rekapitulaci původně uplatněného nároku, což však stěžovatelky neudělaly. Žalovaný tudíž vždy rozhodnutími reagoval na dílčí uplatnění nároků. V tomto sporu stěžovatelky neprokázaly restituční titul, proto postačila identifikace pozemků v pozemkovém katastru a nebylo třeba tyto pozemky přesně identifikovat na aktuální stav dle katastru nemovitostí.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[12] Kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil NSS v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.); neshledal přitom vady, jimiž by se musel zabývat i bez návrhu.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] K řízení o kasační stížnosti si NSS vyžádal spis Okresního soudu Praha – západ, jehož přílohou je též správní spis a četné přílohy stěžovatelek. O chybějící části správního spisu NSS opakovaně žádal i žalovaného. Ze spisů mj. vyplynulo, že stěžovatelky uplatnily nároky podle zákona o půdě již v roce 1992, resp. 1993. Stěžovatelky konkretizovaly nároky teprve návrhy ze dne 3. 6. 2016 a 13. 9. 2016, v nichž označily sporné nemovitosti. V návrhu ze dne 3. 6. 2016 požadovaly vydat jimi blíže specifikované části původního pozemku p. č. X pozemkového katastru P. a celého původního pozemku p. č. 333 téhož pozemkového katastru, a to jak jsou tyto pozemky identifikovány na současný stav dle katastru nemovitostí (katastrální území P. u S.). V návrhu ze dne 13. 9. 2016 pak požadovaly vydat části původních pozemků p. č. X, p. č. X, p. č. X a p. č. X pozemkového katastru P., jak jsou identifikovány na současný stav dle katastru nemovitostí.

pokračování

Rozhodnutím ze dne 28. 12. 2016, čj. SPU 611768/2016, žalovaný rozhodl, že stěžovatelky nejsou vlastnicemi každá ideální ½ pozemků p. č. X (pole – cesta ve výměře 2 578 m2) a p. č. X (role ve výměře 49 460 m2) v katastrálním území dle pozemkového katastru P., dle katastru nemovitostí P. u S., Obec S.. Stěžovatelky pak podáním ze dne 8. 8. 2017 podaly žádost o opatření proti nečinnosti správního orgánu dle § 50 zákona č. 71/1967 Sb. Domnívaly se totiž, že žalovaný dosud o jejich návrzích řádně nerozhodl. Žalovaný pak na tuto žádost reagoval sdělením ze dne 8. 9. 2017, v němž odmítl uplatnit opatření proti nečinnosti. Mj. uvedl, že sporné rozhodnutí je pravomocné. Nyní je navíc předmětem žaloby u Okresního soudu Praha – západ (sp. zn. 18 C 47/2017). Také vysvětlil, proč byly sporné pozemky označeny dle jejich specifikace v původním pozemkovém katastru. Žalobkyně následně podaly žaloby na ochranu před nečinností správního orgánu, o níž rozhodoval krajský soud v nyní přezkoumávaném rozsudku.

[15] Stěžejní otázkou tohoto sporu je, zda žalovaný byl nečinný. Ve věci sporných návrhů sice žalovaný vydal rozhodnutí, toto rozhodnutí však stěžovatelky považují za nicotné, popř. mají za to, že žalovaný tímto rozhodnutím nevyčerpal celý předmět jimi vyvolaného řízení.

[16] NSS si nejprve musí ujasnit, zda krajský soud vůbec mohl žalobu proti nečinnosti žalovaného projednat. Po věcné stránce totiž nyní jde o rozhodnutí o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů (§ 244 odst. 1 o. s. ř.; viz též usnesení zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 22. 6. 2004, čj. Konf 123/2003-7, č. 372/2004 Sb. NSS). Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, opakovaně dospěl k závěru, že obecný soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. rozhoduje až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. *zjišťuje, co je právem, nebo toto právo založí* (viz usnesení ze dne 20. 9. 2007, čj. Konf 22/2006-8, č. 1952/2009 Sb. NSS, usnesení ze dne 3. 11. 2009, Konf 84/2008-9; či ze dne 21. 9. 2011, čj. Konf 65/2010-21, č. 2499/2012 Sb. NSS). Naproti tomu přezkum procesních otázek, včetně procesních rozhodnutí, je vyhrazen správnímu soudnictví. V této věci je tedy dána věcná příslušnost správních soudů, tedy i NSS (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 1. 4. 2014, čj. 45 A 10/2014-51, č. 3087/2014 Sb. NSS, ve věci týchž stěžovatelek).

[17] Dle § 79 odst. 1 s. ř. s. platí, že [t]*en, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.*

[18] Při rozhodování o kasační stížnosti co do řízení na ochranu proti nečinnosti NSS ve smyslu § 81 odst. 1 s. ř. s. vychází ze skutkového stavu, který tu byl ke dni rozhodnutí krajského soudu (rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2014, čj. 7 Ans 10/2012-46, č. 3013/2014 Sb. NSS).

[19] NSS zdůrazňuje, že žaloba na ochranu před nečinností (§ 79 a násl. s. ř. s.) představuje subsidiární prostředek vůči žalobě proti rozhodnutí (§ 65 a násl. s. ř. s.).

Existuje-li rozhodnutí správního orgánu (v němž mělo být rozhodnuto o celém předmětu žádosti), nečinnostní žaloba je pojmově vyloučena (srov. rozsudky NSS ze dne 14. 11. 2007, čj. 1 Ans 5/2007-195, č. 1485/2008 Sb. NSS; ze dne 31. 1. 2008, čj. 9 As 76/2007-52 a ze dne 27. 10. 2015, čj. 3 As 131/2015-55). V zájmu zachování bezrozpornosti právního řádu je třeba obdobnou subsidiaritu použít i na vztah řízení o nečinnostní žalobě dle § 79 a násl. s. ř. s. a řízení o žalobě podle části páté o. s. ř. (viz rozsudek NSS ze dne 23. 6. 2005, čj. 5 As 34/2004-118).

[20] V kasační stížnosti stěžovatelky vznesly celou řadu námitek. V řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu je však podstatná jediná z těchto výtek, a to, zda rozhodnutí žalovaného není nicotné (viz bod [23] a další níže).

[21] Eventuální nepřezkoumatelnost či nezákonnost sporného rozhodnutí tedy nelze zkoumat v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Tyto otázky však s ohledem na jádro sporu – otázka pramenící ze soukromého práva – nemůže řešit správní soud ani v řízení o žalobě proti rozhodnutí. Závěry žalovaného je oprávněn posoudit jen a pouze soud v občanském soudním řízení vedeném dle části páté o. s. ř. Primárně tento soud musí zjistit, zda žalovaný, který ve věci již vydal rozhodnutí, postupoval správně a vydal zákonné rozhodnutí, v němž rozhodl o celém předmětu řízení. Úkolem správních soudů tedy není, aby v řízení o ochraně proti nečinnosti žalovaného podrobně zkoumaly, zda byl sporným rozhodnutím žalovaného do poslední tečky naplněn a zodpovězen celý předmět návrhů stěžovatelek. Nesouhlas stěžovatelek s *obsahem* meritorního rozhodnutí správního orgánu ostatně nemůže sám o sobě založit důvodnost žaloby proti nečinnosti správního orgánu (srov. již cit. rozsudek NSS čj. 5 As 34/2004-118, v obdobném restitučním sporu).

[22] Proto jsou nedůvodné všechny výtky co do nepřezkoumatelnosti sporného rozhodnutí či jeho nezákonnosti.

[23] Jedinou otázkou tohoto sporu tedy je, zda sporné rozhodnutí není nicotné (k pravomoci NSS posoudit nicotnost viz usnesení zvláštního senátu ze dne 5. 3. 2012, čj. Konf 53/2011-25, č. 2644/2012 Sb. NSS). Případná nicotnost tohoto rozhodnutí by totiž znamenala, že rozhodnutí neexistuje (viz bod [24] níže), v důsledku čehož by žalovaný – i navzdory vydání nicotného rozhodnutí – byl nečinný. Proti nicotnému rozhodnutí by se žalobkyně nemohly úspěšně bránit ani v občanském soudním řízení dle části páté o. s. ř.

[24] Rozšířený senát v rozsudku ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS, vyslovil, že nicotnost (někdy též označována jako *nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat*) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými (absolutní nedostatek pravomoci, či věcné příslušnosti správního orgánu, uložení povinnosti non-subjektu, právní či faktická neuskutečnitelnost rozhodnutí, zjevná vnitřní rozpornost apod.). Nicotné rozhodnutí tedy není „běžným“ nezákonným rozhodnutím, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejně mocenské rozhodnutí správního orgánu považovat a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě „běžných“ vad správních rozhodnutí se

na tato rozhodnutí, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobilá vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní.

[25] Nelze souhlasit s výtkou, že rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského úřadu pro Středočeský kraj ze dne 28. 12. 2016, čj. SPU 611768/2016, je nicotné. NSS nepominul, že žalovaný ve výroku rozhodnutí uvedl, že stěžovatelky nejsou vlastnicemi pozemků p. č. X a X specifikovaných jak v pozemkovém katastru P., tak v katastru nemovitostí P. u S.. Toto dvojí označení není vadou, která by zakládala vnitřní rozpornost rozhodnutí [k tomu srov. právě cit. rozsudek rozšířeného senátu NSS a v něm odkaz na německou teorii správního práva, dle níž nicotnost vyvolává *a)* obzvláště závažná vada, která je současně *b)* zjevná]. Z odůvodnění sporného rozhodnutí je totiž bez pochyb patrné, jakými pozemky se žalovaný zabýval, resp. to, že zkoumal, zda je důvodný nárok stěžovatelek na určení vlastnictví k označeným pozemkům. Stěžovatelky dobře vědí, o jakých pozemcích bylo rozhodnuto; vždyť samy tvrdí, že pozemky specifikované parcelními čísly ve výroku rozhodnutí neexistují v aktuálním katastru nemovitostí a takové specifikace nárokovaných pozemků se všemožně domáhají.

[26] Ani skutečnost, že žalovaný ve výroku rozhodnutí specifikoval nárokované pozemky jejich označením dle původního pozemkového katastru, tj. nikoliv dle aktuálního katastru nemovitostí, nečiní sporné rozhodnutí nevykonatelným či neuskutečnitelným. Krajský soud v této souvislosti vysvětlil, že u rozhodnutí, jímž stěžovatelkám nebylo přiřčeno vlastnické právo k nárokovaným pozemkům, není až tak podstatné neaktuální označení pozemků (tj. dle původního pozemkového katastru). Tohoto rozhodnutí totiž stejně nelze využít za účelem podání návrhu na zápis do katastru nemovitostí [srov. § 8 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon)]. Takové vysvětlení v zásadě dostačuje pro účely předběžného posouzení otázky nicotnosti sporného rozhodnutí; krajský soud v této souvislosti nemusel dokazovat. V režimu řízení na ochranu proti nečinnosti správního orgánu NSS nepřísluší zkoumat praxi žalovaného ani případné anomálie, jak se domáhají stěžovatelky. Na tomto místě NSS samozřejmě nijak nepředjímá případné rozhodnutí soudu v občanském soudním řízení dle části páté o. s. ř.

[27] Nicotnost sporného rozhodnutí nezakládá ani to, že žalovaný ve výroku rozhodnutí výslovně označil pouze některé z nárokovaných pozemků a jiné pozemky ve výroku rozhodnutí neřešil. Nad rámec nezbytně nutného NSS uvádí, že z odůvodnění tohoto rozhodnutí je zřejmé, proč takto žalovaný postupoval. Nejdřív za pomoci podkladů z katastru nemovitostí identifikoval nárokované pozemky, tj. zjistil, které pozemky, resp. jejich části, identifikované dle pozemkového katastru odpovídají pozemkům dle současného katastru nemovitostí – jednalo se o nároky na části pěti pozemků evidovaných dle pozemkového katastru P. pod p. č. X, X, X, X a X (s. 4 sporného rozhodnutí). Poté na s. 5 tohoto rozhodnutí žalovaný vysvětlil, že o nárocích na části pozemků evidovaných v pozemkovém katastru pod p. č. X, X a X území téhož pozemkového katastru již pravomocně rozhodl rozhodnutím ze dne 18. 4. 2014, čj. SPU 173538/2014. Stěžovatelkám také vysvětlil, že o týchž nárocích nelze rozhodovat vícekrát; přitom odkázal na zákon č.

71/1967 Sb., o správním řízení. Žalovaný pak dále uvedl, že o pozemcích evidovaných v pozemkovém katastru P. pod p. č. X a X prozatím nerozhodoval. Proto měl za to, že ve výroku sporného rozhodnutí mohl rozhodnout jedině o nárocích na části posledně specifikovaných pozemků.

[28] Není ani pravda, že by se soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. nemohl zabývat nároky stěžovatelek, o nichž žalovaný nerozhodl ve výroku rozhodnutí. Stejně tak je liché tvrzení, že civilní soud je vázán formulací výroku žalovaného, resp. že může tento výrok pouze změnit z nynějšího „nejsou vlastnicemi pozemků“, na toliko kýžené „jsou vlastnicemi pozemků“. Tento soud také může ve výroku svého rozhodnutí překlopit označení žádaných pozemků, které Státní pozemkový úřad specifikoval dle pozemkového katastru, na parcelní čísla dle aktuálního katastru nemovitostí. Soud v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. je omezen jen rozsahem a obsahem původních návrhů stěžovatelek, a v tomto rozsahu pak ještě rozsahem žaloby; nikoliv však způsobem, jak se s původním návrhem vypořádal správní orgán. Řízení podle části páté o. s. ř. není klasickým přezkumným řízením, ale převážně řízením nalézacím (§ 245 o. s. ř.); soud není vázán ani skutkovým stavem, jak byl zjištěn správním orgánem (§ 250e o. s. ř.). „*Nové projednání věci soudem tak navazuje na řízení před správním orgánem, aniž by bylo jeho výsledky vázáno, a zaručuje, že spor nebo jiná právní věc budou v takovém rozsahu, v jakém o nich bylo před správním orgánem skončeno řízení soudem definitivně uzavřeny a že nemohou být vráceny správnímu orgánu k dalšímu projednání a rozhodnutí*“ (srov. usnesení NS ze dne 31. 8. 2010, sp. zn. 33 Cdo 415/2008; rozsudek NS ze dne 28. 2. 2011, sp. zn. 23 Cdo 3557/2008).

[29] Jen pro úplnost NSS uvádí, že postup Státního pozemkového úřadu v této kauze rozhodně nebyl ideální. Tím, že žádané pozemky, resp. jejich části, označil dle původního pozemkového katastru, a navíc neprovedl řádnou specifikaci pozemků dle aktuálního katastru nemovitostí, odsunul vlastní agendu – technické jádro sporu (zakreslení nárokovaných pozemků v geometrickém plánu) do řízení dle části páté o. s. ř. Na tomto místě ovšem nelze konstatovat, jak se domáhají stěžovatelky, že by zamítnutím žaloby proti nečinnosti žalovaného byl upřen přístup k soudu ve vztahu k meritu věci.

IV. Závěr a náklady řízení

[30] NSS proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelky nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměly úspěch; žalovanému náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2018

pokračování

Zdeněk Kühn
předseda senátu